Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«**ЗАТВЕРДЖУЮ**»
Проректор з науково-педагогічної
роботи Андрій КИРИЧЕНКО
_____
«_01_»_____09_____2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансове забезпечення діяльності організацій

Спеціальність D3 Менеджмент
Освітньо-наукова програма: «Менеджмент»
Економічний факультет

2026-2027 навчальний рік

Розробник:
доктор економічних наук, професор Сибірцев Володимир Васильович

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Погоджено:

Декан економічного факультету:
д.е.н., професор ШАЛІМОВА Н.С.

_____ (ШАЛІМОВА Н.С.)
(підпис)

©ЦНТУ, 2026 рік
© Сибірцев В.В.
2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 4</td><td>Галузь знань:
D «Бізнес, адміністрування та право»</td><td colspan="2">Професійної підготовки</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 120</td><td rowspan="3">Спеціальність:
D3 «Менеджмент»
Освітньо-наукова програма:
Менеджмент</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи здобувача – 6</td><td rowspan="10">Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація: доктор філософії з менеджменту</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>26 год.</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>13 год.</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>81 год.</td><td>114</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>Залік</td><td>Залік</td></tr>
</table>

Мова навчання: **<u>українська</u>**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи поглиблених теоретичних знань, методологічних підходів і дослідницьких компетентностей щодо закономірностей формування, функціонування та розвитку систем фінансового забезпечення організацій, а також здатності здійснювати самостійні наукові дослідження, критично оцінювати сучасні концепції фінансового управління, розробляти й обґрунтовувати інноваційні моделі, механізми та інструменти залучення, розподілу й ефективного використання фінансових ресурсів для забезпечення стратегічного розвитку, фінансової стійкості, адаптивності та конкурентоспроможності організацій в умовах невизначеності, цифрової трансформації та реалізації принципів сталого розвитку.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій»:

– поглиблення теоретичних знань щодо економічної сутності, функцій, принципів і закономірностей фінансового забезпечення діяльності організацій, дослідження еволюції відповідних наукових концепцій та визначення їх

значення для сучасного менеджменту.

– формування здатності застосовувати системний, стратегічний, інституційний, процесний та інші методологічні підходи до дослідження фінансового забезпечення організацій, визначати наукові проблеми, формулювати дослідницькі гіпотези та обґрунтовувати методи їх перевірки.

– розвиток умінь досліджувати архітектуру систем фінансового забезпечення організацій, встановлювати взаємозв'язки між їх структурними елементами, оцінювати вплив внутрішніх управлінських механізмів і зовнішнього інституційного середовища на формування та використання фінансових ресурсів.

– формування здатності здійснювати комплексну оцінку традиційних, альтернативних та інноваційних джерел фінансування, обґрунтовувати вибір фінансових інструментів, оптимізувати структуру капіталу й визначати економічні наслідки відповідних управлінських рішень.

– розвиток навичок аналізу, прогнозування та моделювання фінансових потоків, управління ліквідністю, платоспроможністю й оборотним капіталом.

– формування здатності обґрунтовувати фінансові механізми реалізації інвестиційних, інноваційних і науково-дослідних проєктів, здійснювати оцінку їх економічної ефективності, формувати бюджети та розробляти пропозиції щодо залучення фінансування.

– опанування сучасних методів і моделей ідентифікації, оцінки та управління фінансовими ризиками, дослідження чинників фінансової стійкості й резильєнтності організацій, розробка антикризових управлінських рішень.

– розвиток здатності застосовувати цифрові технології, інформаційно-аналітичні системи, статистичні методи та технології штучного інтелекту для обробки фінансової інформації, прогнозування й підтримки управлінських рішень.

– формування розуміння сучасних концепцій сталого фінансування, принципів ESG та соціальної відповідальності, розвиток умінь оцінювати можливості використання відповідних фінансових інструментів у стратегічному розвитку організацій.

– опанування методологічних підходів до комплексної оцінки ефективності фінансового забезпечення, розробка систем фінансових показників, багатокритеріальних моделей і методів оцінювання результативності управлінських рішень.

– розвиток здатності самостійно планувати та виконувати наукові й прикладні дослідження у сфері фінансового забезпечення організацій, критично аналізувати результати власних досліджень та праці інших науковців, формулювати обґрунтовані висновки, представляти результати науковій спільноті з дотриманням принципів професійної етики й академічної доброчесності.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця). Враховуючи послідовність накопичення знань та

інформації, дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Філософія науки, Англійська мова за профілем наукової спеціальності, Педагогіка вищої школи, Інформаційні технології в науковій діяльності, Сучасні методи та моделі менеджменту в умовах невизначеності та цифровізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Отримати:

Інтегральну компетентність: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення**.**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання (РН):

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

Знати:

– економічну сутність, зміст, функції, принципи та закономірності фінансового забезпечення діяльності організацій, основні наукові концепції та теоретико-методологічні підходи до його дослідження.

– структуру, складові, механізми функціонування та закономірності розвитку систем фінансового забезпечення організацій, особливості їх взаємодії з внутрішнім і зовнішнім середовищем.

– концептуальні засади стратегічного фінансового управління, методи розроблення фінансових стратегій, стратегічного планування та прогнозування потреб організацій у фінансових ресурсах.

– сучасні джерела, форми, методи й інструменти фінансування діяльності організацій, особливості їх застосування, переваги, обмеження та критерії вибору.

– методологічні засади управління фінансовими потоками, ліквідністю, платоспроможністю, оборотним капіталом і фінансовою рівновагою організацій.

– сучасні методи фінансового планування, прогнозування, бюджетування.

– принципи, механізми та інструменти фінансового забезпечення інвестиційної, інноваційної та науково-дослідної діяльності.

– методологію ідентифікації, класифікації, аналізу та оцінки фінансових ризиків, принципи побудови інтегрованих систем ризик-менеджменту, забезпечення фінансової стійкості й резильєнтності організацій.

– можливості, принципи та обмеження застосування цифрових технологій, інформаційних систем, аналітики великих даних та штучного інтелекту в управлінні фінансовим забезпеченням організацій.

– концептуальні засади сталого фінансування, сучасні інструменти зеленого й соціального фінансування, принципи ESG та підходи до оцінки економічних, соціальних і екологічних результатів фінансових рішень.

– сучасні методи наукового дослідження, пошуку, систематизації, обробки та критичного аналізу наукової й фінансово-економічної інформації, принципи формування дослідницьких гіпотез та обґрунтування наукових висновків.

– нормативно-правові та інституційні засади фінансового забезпечення діяльності організацій, вимоги професійної етики й академічної доброчесності під час здійснення наукових досліджень.

Вміти:

– виявляти, формулювати та систематизувати актуальні наукові й прикладні проблеми фінансового забезпечення діяльності організацій, визначати їх причини, взаємозв’язки та можливі напрями розв’язання.

– здійснювати критичний аналіз сучасних наукових концепцій, теорій і методологічних підходів до фінансового забезпечення організацій, оцінювати їх переваги, обмеження та можливості застосування.

– самостійно розробляти методологію дослідження фінансового забезпечення організацій, формулювати мету, завдання та гіпотези дослідження, обирати відповідні методи й інструменти їх перевірки.

– аналізувати структуру та функціонування систем фінансового

забезпечення організацій, визначати чинники їх ефективності, виявляти фінансові дисбаланси й обґрунтовувати напрями удосконалення управлінських механізмів.

– розробляти та обґрунтовувати фінансові стратегії організацій, здійснювати стратегічне планування й прогнозування потреб у фінансових ресурсах з урахуванням альтернативних сценаріїв розвитку зовнішнього середовища.

– оцінювати доступність, вартість, ризики та економічну доцільність використання різних джерел фінансування, формувати обґрунтовані пропозиції щодо оптимізації структури капіталу організації.

– застосовувати сучасні методи фінансового аналізу, прогнозування та моделювання грошових потоків, оцінювати ліквідність, платоспроможність і фінансову рівновагу організацій, розробляти відповідні управлінські рішення.

– формувати фінансові моделі інвестиційних, інноваційних і науково-дослідних проєктів, здійснювати розрахунок показників їх економічної ефективності, аналізувати ризики реалізації та обґрунтовувати джерела фінансування.

– ідентифікувати й оцінювати фінансові ризики організацій, здійснювати сценарний аналіз і стрес-тестування, розробляти механізми підвищення фінансової стійкості, резильєнтності та антикризової адаптивності.

– здійснювати пошук, систематизацію, обробку та аналіз фінансово-економічної інформації з використанням наукових баз даних, статистичних методів, спеціалізованих інформаційних систем і сучасних цифрових інструментів.

– використовувати інструменти прогнозної аналітики та технології штучного інтелекту для аналізу фінансових даних, моделювання управлінських ситуацій і підтримки фінансових рішень, критично оцінюючи достовірність результатів та обмеження застосованих технологій.

– оцінювати можливості застосування інструментів сталого фінансування, розробляти пропозиції щодо інтеграції економічних, соціальних та екологічних критеріїв у фінансові стратегії організацій.

– формувати системи показників і критеріїв оцінки ефективності фінансового забезпечення, застосовувати багатокритеріальні методи аналізу та розробляти авторські підходи до оцінювання результативності фінансових управлінських рішень.

– самостійно планувати й виконувати наукові та прикладні дослідження, критично інтерпретувати отримані результати, визначати їх теоретичне й практичне значення, формулювати науково обґрунтовані висновки та рекомендації.

– готувати наукові доповіді, аналітичні матеріали, дослідницькі проєкти та пропозиції щодо фінансування, аргументовано представляти й захищати результати власних досліджень, дотримуючись принципів професійної етики й академічної доброчесності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення діяльності організацій

1.1. Економічна сутність та концептуальні підходи до фінансового забезпечення діяльності організацій. Дослідження змісту фінансового забезпечення як економічної та управлінської категорії, його функцій, принципів і місця в системі менеджменту організацій. Порівняння ресурсного, системного, процесного та стратегічного підходів до розуміння фінансового забезпечення.

1.2. Еволюція наукових концепцій фінансового забезпечення та їх вплив на управлінські рішення. Аналіз розвитку теорій капіталу, корпоративних фінансів, фінансового посередництва, агентських відносин і поведінкових фінансів. Визначення можливостей використання сучасних наукових концепцій у практиці управління фінансовими ресурсами організацій.

1.3. Методологія дослідження систем фінансового забезпечення організацій. Характеристика системного, інституційного, ситуаційного та ризик-орієнтованого підходів. Обґрунтування застосування економіко-математичного моделювання, сценарного аналізу та міждисциплінарних методів для дослідження фінансового забезпечення.

У результаті вивчення теми 1 аспіранти повинні опанувати теоретико-методологічні основи фінансового забезпечення діяльності організацій, сформувати цілісне розуміння його економічної природи, функціонального призначення та ролі в системі управління. Особливу увагу необхідно приділити розвитку здатності критично оцінювати наукові концепції та обґрунтовувати вибір методологічного інструментарію дослідження.

Тема 2. Формування та функціонування системи фінансового забезпечення організацій

2.1. Архітектура системи фінансового забезпечення та взаємозв’язок її складових. Дослідження суб’єктів, об’єктів, джерел, форм, методів та інструментів фінансового забезпечення. Розгляд взаємодії фінансової системи організації із зовнішнім економічним середовищем.

2.2. Організаційно-управлінські механізми формування та використання фінансових ресурсів. Аналіз розподілу повноважень, фінансової відповідальності, управлінських процедур і внутрішніх регламентів. Визначення ролі фінансового планування, бюджетування та контролю в забезпеченні узгодженості управлінських рішень.

2.3. Інституційні чинники та зовнішні обмеження фінансового

забезпечення. Дослідження впливу фінансових ринків, державного регулювання, податкової політики, макроекономічної нестабільності та інституційної якості на доступність фінансових ресурсів.

У процесі опанування теми 2 аспіранти повинні сформувати системне уявлення про структуру, принципи побудови та закономірності функціонування системи фінансового забезпечення організацій. Важливим результатом є розуміння взаємозв'язків між внутрішніми управлінськими механізмами та зовнішніми інституційними умовами залучення і використання фінансових ресурсів.

Тема 3. Стратегічне управління фінансовим забезпеченням розвитку організацій

3.1. Фінансова стратегія в системі стратегічного менеджменту організації. Дослідження взаємозв'язку фінансової, корпоративної та конкурентної стратегій. Визначення стратегічних фінансових цілей, пріоритетів і критеріїв вибору альтернатив фінансового забезпечення.

3.2. Стратегічне фінансове планування та прогнозування потреб у фінансових ресурсах. Аналіз методів довгострокового прогнозування фінансових потоків, визначення потреб у капіталі та оцінювання фінансових обмежень. Застосування сценарного планування за умов невизначеності.

3.3. Адаптивні моделі стратегічного управління фінансовими ресурсами. Дослідження гнучких фінансових стратегій, динамічних управлінських можливостей і механізмів коригування фінансових рішень відповідно до змін зовнішнього середовища.

Вивчення теми 3 має забезпечити формування здатності інтегрувати фінансові рішення в загальну систему стратегічного менеджменту організації. Аспіранти повинні опанувати методологію стратегічного фінансового планування, прогнозування та розробки адаптивних фінансових стратегій за умов нестабільності економічного середовища.

Тема 4. Джерела, форми та інструменти фінансування діяльності організацій

4.1. Традиційні джерела фінансового забезпечення та критерії їх вибору. Порівняльний аналіз власного, позикового та залученого капіталу, внутрішнього фінансування, банківського кредитування й емісійних механізмів. Обґрунтування критеріїв вибору джерел фінансування з урахуванням вартості, доступності та ризиків.

4.2. Альтернативні та інноваційні інструменти залучення фінансових

ресурсів. Дослідження можливостей використання лізингу, факторингу, краудфандингу, венчурного капіталу, приватного інвестування та гібридних фінансових інструментів у діяльності організацій.

4.3. Оптимізація структури капіталу та управління вартістю фінансування. Розгляд теоретичних моделей структури капіталу, середньозваженої вартості капіталу, фінансового левериджу та компромісу між прибутковістю, ризиком і фінансовою стійкістю.

Опанування теми 4 повинно забезпечити поглиблене розуміння механізмів залучення фінансових ресурсів, критеріїв вибору джерел фінансування та закономірностей формування структури капіталу. Особлива увага приділяється порівняльному аналізу традиційних і альтернативних фінансових інструментів та оцінюванню їх відповідності стратегічним потребам організацій.

Тема 5. Управління фінансовими потоками, ліквідністю та фінансовою рівновагою організацій

5.1. Концептуальні засади управління фінансовими потоками організації. Дослідження закономірностей формування, руху та використання грошових потоків. Аналіз їх взаємозв'язку з операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю організації.

5.2. Управління ліквідністю, платоспроможністю та оборотним капіталом. Розгляд моделей управління грошовими коштами, дебіторською заборгованістю, запасами та короткостроковими зобов'язаннями. Обґрунтування управлінських рішень щодо підтримання фінансової рівноваги.

5.3. Моделювання та оптимізація фінансових потоків в умовах невизначеності. Застосування прогнозних, сценарних та оптимізаційних моделей для визначення потреб у ліквідності, виявлення касових розривів і підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

У результаті вивчення теми 5 аспіранти повинні опанувати сучасні підходи до управління фінансовими потоками, підтримання ліквідності та забезпечення платоспроможності організацій. Важливе значення має формування навичок моделювання руху фінансових ресурсів, прогнозування фінансових дисбалансів і розроблення рішень щодо їх усунення.

Тема 6. Фінансове забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності організацій

6.1. Формування фінансових механізмів реалізації інвестиційних стратегій. Дослідження джерел, форм і моделей фінансування інвестиційних програм. Аналіз особливостей проєктного фінансування, інвестиційного

бюджетування та управління інвестиційними портфелями.

6.2. Інноваційні моделі фінансування розвитку організацій. Розгляд венчурного фінансування, бізнес-ангельських інвестицій, корпоративних інноваційних фондів, грантових програм та механізмів державно-приватного партнерства. Оцінювання їхньої придатності для різних організацій.

6.3. Оцінка економічної ефективності інвестиційних та інноваційних рішень. Дослідження методів NPV, IRR, PI, EVA, аналізу чутливості та реальних опціонів. Визначення обмежень традиційних критеріїв ефективності за умов високої невизначеності.

Вивчення теми 6 має забезпечити формування здатності досліджувати та обґрунтовувати фінансові механізми реалізації інвестиційних та інноваційних стратегій організацій. Аспіранти повинні опанувати методи оцінювання інвестиційних альтернатив, визначення джерел фінансування та аналізу економічної результативності інноваційних проєктів.

Тема 7. Фінансові ризики та забезпечення фінансової стійкості організацій

7.1. Систематизація фінансових ризиків та методологічні підходи до їх оцінювання. Дослідження кредитних, ринкових, валютних, процентних, ліквідних та інших фінансових ризиків. Аналіз кількісних і якісних методів оцінки їх впливу на діяльність організацій.

7.2. Інтегровані системи управління фінансовими ризиками. Розгляд концепції Enterprise Risk Management, ризик-апетиту, фінансового хеджування, диверсифікації та механізмів внутрішнього контролю. Обґрунтування інтеграції ризик-менеджменту в стратегічне управління організацією.

7.3. Фінансова стійкість, резильєнтність та антикризове управління організаціями. Дослідження механізмів раннього попередження фінансових криз, стрес-тестування, сценарного аналізу та формування фінансових резервів. Розробка підходів до підтримання безперервності діяльності в умовах системних потрясінь.

У процесі опанування теми 7 аспіранти повинні сформувати комплексне розуміння природи фінансових ризиків, їх впливу на функціонування організацій та механізмів забезпечення фінансової стійкості. Особливий акцент доцільно зробити на інтеграції ризик-орієнтованого підходу в управлінські процеси та розробці адаптивних антикризових механізмів.

Тема 8. Цифрова трансформація фінансового забезпечення діяльності організацій

8.1. Цифрові технології в системі управління фінансовими ресурсами. Дослідження впливу ERP-систем, фінансових платформ, хмарних технологій та автоматизації фінансових процесів на ефективність управлінських рішень.

8.2. Використання аналітики даних і штучного інтелекту у фінансовому менеджменті. Аналіз можливостей Business Intelligence, Big Data, машинного навчання та прогнозної аналітики для фінансового планування, оцінювання ризиків і підтримки управлінських рішень.

8.3. Цифрові фінансові екосистеми та трансформація моделей фінансування. Дослідження розвитку FinTech, цифрових платформ фінансування, технологій розподіленого реєстру та смартконтрактів. Оцінювання технологічних, регуляторних і кіберризиків цифровізації фінансових процесів.

Вивчення теми 8 повинно сформувати розуміння впливу цифрових технологій на процеси формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. Аспіранти мають опанувати підходи до використання цифрових платформ, інтелектуальних аналітичних систем і технологій автоматизації для підвищення обґрунтованості фінансових рішень.

Тема 9. Фінансове забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності організацій

9.1. Концепція сталого фінансування та її інтеграція в систему менеджменту. Дослідження взаємозв’язку фінансових рішень із цілями сталого розвитку, екологічними, соціальними й управлінськими чинниками. Аналіз впливу ESG-підходів на доступ до капіталу та довгострокову вартість організацій.

9.2. Інструменти фінансового забезпечення сталого та відповідального розвитку. Розгляд зелених і соціальних облігацій, кредитів, пов’язаних із показниками сталості, імпакт-інвестування та змішаного фінансування. Оцінювання умов і можливостей їх застосування.

9.3. Оцінка фінансової результативності стратегій сталого розвитку. Дослідження підходів до вимірювання економічних, соціальних та екологічних результатів фінансових рішень. Аналіз компромісів між короткостроковою прибутковістю, довгостроковою стійкістю та відповідальністю організацій.

Опанування теми 9 має сприяти формуванню здатності інтегрувати принципи сталого розвитку в систему фінансового управління організаціями. Аспіранти повинні дослідити сучасні механізми відповідального фінансування, оцінити їх вплив на фінансові результати та довгострокову конкурентоспроможність організацій.

Тема 10. Оцінка ефективності фінансового забезпечення та перспективи розвитку фінансового менеджменту організацій

10.1. Методологічні підходи до оцінювання ефективності систем фінансового забезпечення. Дослідження фінансових і нефінансових критеріїв ефективності, вартісно-орієнтованого управління та багатокритеріального оцінювання. Аналіз можливостей побудови інтегральних показників ефективності фінансового забезпечення.

10.2. Моделювання управлінських рішень щодо вдосконалення фінансового забезпечення. Розгляд методів оптимізації, імітаційного моделювання, багатокритеріального вибору та оцінювання альтернатив. Формування підходів до розробки й перевірки моделей фінансового забезпечення організацій.

10.3. Сучасні наукові проблеми та перспективні напрями досліджень фінансового забезпечення організацій. Узагальнення актуальних дослідницьких дискусій щодо цифровізації, інституційних трансформацій, фінансової резильєнтності та сталого розвитку. Визначення наукових прогалин, формулювання дослідницьких гіпотез і перспектив розвитку теорії та практики фінансового забезпечення.

У результаті вивчення теми 10 аспіранти повинні інтегрувати набуті знання та дослідницькі навички для комплексного оцінювання систем фінансового забезпечення організацій. Ключовим завданням є формування здатності самостійно розробляти, обґрунтовувати та перевіряти управлінські моделі, спрямовані на підвищення ефективності фінансового забезпечення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **«Фінансове забезпечення діяльності організацій»** здобувачі ступеня доктора філософії повинні сформувати комплексну здатність досліджувати фінансове забезпечення як складову системи стратегічного управління організаціями, критично оцінювати наукові концепції та методологічні підходи, аналізувати механізми залучення й використання фінансових ресурсів, прогнозувати фінансові потреби, оцінювати ризики та результативність фінансових рішень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні	Самостійна робота		лекції	практичні	Самостійна робота
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення діяльності організацій	12	2	1	9	12	1	-	11
Тема 2. Формування та функціонування системи фінансового забезпечення організацій	12	2	1	9	12	1	-	11
Тема 3. Стратегічне управління фінансовим забезпеченням розвитку організацій	12	2	1	9	12	-	-	12
Тема 4. Джерела, форми та інструменти фінансування діяльності організацій	12	2	2	8	12	-	1	11
Тема 5. Управління фінансовими потоками, ліквідністю та фінансовою рівновагою організацій	12	4	1	7	12	-	-	12
Тема 6. Фінансове забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності організацій	12	2	1	9	12	-	-	12
Тема 7. Фінансові ризики та забезпечення фінансової стійкості організацій	12	4	2	6	12	-	1	11
Тема 8. Цифрова трансформація фінансового забезпечення діяльності організацій	12	2	1	9	12	1	-	11
Тема 9. Фінансове забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності організацій	12	4	2	6	12	1	-	11
Тема 10. Оцінка ефективності фінансового забезпечення та перспективи розвитку фінансового менеджменту організацій	12	2	1	9	12	-	-	12
Всього за семестр	**120**	**26**	**13**	**81**	**120**	**4**	**2**	**114**

5. Теми практичних занять

№	Назва теми практичного заняття	Форма проведення (дискусії, кейс-аналіз)	Години денна/ заочна	Практичні дослідницькі кейси
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення діяльності організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Фінансове забезпечення організації
2	Тема 2. Формування та функціонування системи фінансового забезпечення організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Реорганізація системи фінансового забезпечення багатопрофільної організації
3	Тема 3. Стратегічне управління фінансовим забезпеченням розвитку організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Фінансова стратегія розвитку організації в умовах економічної невизначеності
4	Тема 4. Джерела, форми та інструменти фінансування діяльності організацій	Дискусія + Кейс	**2/1**	Як профінансувати розвиток організації без критичного зростання фінансових ризиків?
5	Тема 5. Управління фінансовими потоками, ліквідністю та фінансовою рівновагою організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Прибуткова організація на межі неплатоспроможності
6	Тема 6. Фінансове забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Від наукової ідеї до фінансування інноваційного проєкту
7	Тема 7. Фінансові ризики та забезпечення фінансової стійкості організацій	Дискусія + Кейс	**2/1**	Фінансова резильєнтність організації в умовах системної кризи
8	Тема 8. Цифрова трансформація фінансового забезпечення діяльності організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Чи окупиться цифровізація фінансового управління?
9	Тема 9. Фінансове забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності організацій	Дискусія + Кейс	**2/-**	Зелена модернізація: фінансовий тягар чи стратегічна інвестиція?
10	Тема 10. Оцінка ефективності фінансового забезпечення та перспективи розвитку фінансового менеджменту організацій	Дискусія + Кейс	**1/-**	Авторська модель підвищення ефективності фінансового забезпечення організації
	Разом годин		**13/2**	

6. Самостійна робота здобувача

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення діяльності організацій	9	11
2	Тема 2. Формування та функціонування системи фінансового забезпечення організацій	9	11
3	Тема 3. Стратегічне управління фінансовим забезпеченням розвитку організацій	9	12
4	Тема 4. Джерела, форми та інструменти фінансування діяльності організацій	8	11
5	Тема 5. Управління фінансовими потоками, ліквідністю та фінансовою рівновагою організацій	7	12
6	Тема 6. Фінансове забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності організацій	9	12
7	Тема 7. Фінансові ризики та забезпечення фінансової стійкості організацій	6	11
8	Тема 8. Цифрова трансформація фінансового забезпечення діяльності організацій	9	11
9	Тема 9. Фінансове забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності організацій	6	11
10	Тема 10. Оцінка ефективності фінансового забезпечення та перспективи розвитку фінансового менеджменту організацій	9	12
	Разом	**81**	**114**

Самостійна робота здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з навчальної дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій» включає такі форми: опрацювання теоретичного лекційного матеріалу; вивчення тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовка до практичних занять; пошук (підбір) джерел для підготовки та виконання індивідуальних завдань; підготовка до форм поточного контролю; узагальнення та систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед виконанням підсумкового контролю.

7. Індивідуальні завдання для самостійної роботи здобувачів

1. Еволюція наукових концепцій фінансового забезпечення діяльності організацій: порівняльний аналіз та перспективи розвитку.
2. Формування авторського методологічного підходу до дослідження фінансового забезпечення діяльності організацій.
3. Фінансове забезпечення як складова системи стратегічного менеджменту: концептуальні взаємозв’язки та управлінські суперечності.
4. Розробка структурно-функціональної моделі системи фінансового забезпечення організації.
5. Оцінка впливу організаційної структури та розподілу управлінських

повноважень на ефективність фінансового забезпечення.

6. Інституційні детермінанти фінансового забезпечення організацій: дослідження впливу регуляторних та економічних чинників.

7. Формування адаптивної фінансової стратегії організації в умовах економічної невизначеності.

8. Сценарне моделювання стратегічних потреб організації у фінансових ресурсах.

9. Розробка системи критеріїв оцінювання результативності стратегічних рішень щодо фінансового забезпечення.

10. Порівняльна оцінка традиційних та альтернативних джерел фінансування діяльності організацій.

11. Розробка моделі оптимізації структури капіталу організації з урахуванням вартості фінансування та ризиків.

12. Обґрунтування комбінованої моделі фінансування стратегічного розвитку організації.

13. Розробка прогнозної моделі управління грошовими потоками організації.

14. Дослідження чинників виникнення фінансових дисбалансів та обґрунтування механізмів їх попередження.

15. Формування системи індикаторів раннього попередження порушень ліквідності та платоспроможності організації.

16. Розробка фінансової моделі реалізації інноваційного проєкту організації.

17. Формування бюджету науково-дослідного проєкту та обґрунтування джерел його фінансування.

18. Порівняльна оцінка грантового, венчурного та змішаного фінансування інноваційної діяльності організацій.

19. Розробка інтегрованої моделі оцінки фінансових ризиків організації.

20. Сценарне моделювання фінансової стійкості організації в умовах кризових явищ.

21. Формування ризик-орієнтованого механізму забезпечення фінансової резильєнтності організації.

22. Оцінка економічної ефективності впровадження цифрових технологій у систему фінансового управління організації.

23. Розробка моделі використання Business Intelligence та прогнозної аналітики для підтримки фінансових управлінських рішень.

24. Дослідження можливостей і ризиків застосування штучного інтелекту в управлінні фінансовим забезпеченням організацій.

25. Розробка моделі фінансового забезпечення реалізації стратегії сталого розвитку організації.

26. Порівняльна оцінка інструментів зеленого та соціального фінансування інвестиційних проєктів.

27. Формування системи показників оцінки економічної, соціальної та екологічної результативності фінансових рішень організації.

28. Розробка інтегральної моделі оцінки ефективності фінансового забезпечення діяльності організації.

29. Формування багатокритеріальної системи оцінки управлінських альтернатив у сфері фінансового забезпечення.

30. Обґрунтування авторської концепції удосконалення фінансового забезпечення організації на основі результатів комплексного дослідження.

8. Методи навчання

Специфіка методів навчання при підготовці докторів філософії полягає у зміщенні акцентів з репродуктивного засвоєння інформації на науково-дослідницький та проблемно-пошуковий формати роботи. Навчальний процес будується на засадах партнерства та академічної свободи, де викладач виступає організатором наукового діалогу, а методи навчання спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, перевірки достовірності наукових гіпотез та генерування нового знання, необхідного для виконання дисертаційного дослідження. Під час викладання навчальної дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій» застосовуються такі методи, спрямовані на формування дослідницьких та фахових компетентностей:

– словесні (лекції, бесіди, пояснення, дискусії);

– наочні (демонстрації, ілюстрації, презентації), в тому числі з використанням мультимедійного обладнання;

– практичні (виконання аналітичних вправ, розв’язання ситуаційних задач, робота з науковими джерелами);

– інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейсів;

– інноваційні (проєктно-дослідницькі, інтегровані): використання інформаційно-комунікаційних технологій (цифрові інструменти Google, програмні продукти Microsoft, QlickSense), програмне забезпечення для опитувань (Kahoot, Mentimeter);

– методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom, GoogleMeet для проведення онлайн-занять, консультацій та контролю знань.

9. Політика курсу та академічна доброчесність

Політикою курсу передбачено, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться принципів академічної доброчесності та повною мірою усвідомлюють наслідки в разі їх порушення.

Під час освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО, а також Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

10. Перелік питань на залік

1. Економічна сутність фінансового забезпечення діяльності організацій та його місце в системі сучасного менеджменту.
2. Еволюція наукових концепцій фінансового забезпечення організацій та їх вплив на формування сучасних управлінських підходів.
3. Основні принципи, функції та закономірності фінансового забезпечення діяльності організацій.
4. Системний, процесний, стратегічний та інституційний підходи до дослідження фінансового забезпечення організацій.
5. Методологічні засади формування наукових гіпотез і вибору методів дослідження систем фінансового забезпечення.
6. Сучасні наукові проблеми дослідження фінансового забезпечення організацій в умовах економічної нестабільності та структурних трансформацій.
7. Система фінансового забезпечення організації: структура, складові, функції та принципи функціонування.
8. Архітектура системи фінансового забезпечення організацій та взаємозв’язки між її основними елементами.
9. Організаційно-управлінські механізми формування, розподілу та використання фінансових ресурсів.
10. Вплив організаційної структури, корпоративного управління та управлінських повноважень на ефективність фінансового забезпечення.
11. Інституційні, нормативно-правові та макроекономічні чинники формування систем фінансового забезпечення організацій.
12. Методичні підходи до діагностики стану та виявлення проблем функціонування систем фінансового забезпечення.
13. Фінансова стратегія організації: економічний зміст, цілі, принципи та місце в системі стратегічного менеджменту.
14. Методологічні підходи до формування та реалізації фінансової стратегії організації.
15. Стратегічне фінансове планування та прогнозування потреб організації у фінансових ресурсах.
16. Сценарний аналіз як інструмент обґрунтування стратегічних фінансових рішень.
17. Адаптивні моделі стратегічного управління фінансовими ресурсами в умовах невизначеності.
18. Критерії та показники оцінки результативності фінансової стратегії організації.
19. Класифікація джерел фінансового забезпечення організацій та критерії їх вибору.
20. Власний і позиковий капітал організації: переваги, обмеження та особливості використання.
21. Альтернативні та інноваційні інструменти фінансування діяльності організацій: економічний зміст, можливості та ризики.

22. Грантове, венчурне, краудфандингове та змішане фінансування: особливості застосування й критерії ефективності.

23. Теоретичні концепції структури капіталу та їх значення для прийняття управлінських рішень.

24. Методичні підходи до оцінювання вартості капіталу та оптимізації структури фінансування організації.

25. Фінансові потоки організації: економічна сутність, класифікація та роль у забезпеченні її функціонування.

26. Концептуальні засади та інструменти управління грошовими потоками організації.

27. Методи аналізу, планування та прогнозування грошових потоків.

28. Управління ліквідністю, платоспроможністю та оборотним капіталом організації.

29. Фінансова рівновага організації: сутність, чинники порушення та механізми забезпечення.

30. Моделювання й оптимізація фінансових потоків в умовах невизначеності та ризику.

31. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності організацій: принципи, джерела та механізми реалізації.

32. Формування фінансових механізмів реалізації інвестиційних стратегій організацій.

33. Інноваційні моделі фінансування розвитку організацій та особливості їх застосування.

34. Методи оцінки економічної ефективності інвестиційних та інноваційних проєктів.

35. Фінансове планування, бюджетування та управління ризиками інвестиційних й інноваційних проєктів.

36. Особливості фінансового забезпечення науково-дослідних проєктів: джерела фінансування, формування бюджету та обґрунтування проєктних пропозицій.

37. Фінансові ризики організацій: економічна сутність, класифікація та чинники виникнення.

38. Методологічні підходи та сучасні методи оцінювання фінансових ризиків.

39. Інтегровані системи управління фінансовими ризиками: принципи побудови та механізми функціонування.

40. Стрес-тестування та сценарне моделювання як інструменти оцінювання фінансової стійкості організацій.

41. Фінансова стійкість і фінансова резильєнтність організацій.

42. Антикризове фінансове управління та механізми забезпечення адаптивності організацій в умовах системних криз.

43. Цифрова трансформація фінансового менеджменту: сутність, передумови та вплив на системи фінансового забезпечення організацій.

44. Сучасні цифрові технології та інформаційні системи управління фінансовими ресурсами організацій.

45. Використання Business Intelligence та аналітики великих даних у

фінансовому аналізі, плануванні й прогнозуванні.

46. Можливості, обмеження та ризики застосування штучного інтелекту в управлінні фінансовим забезпеченням організацій.

47. Цифрові фінансові екосистеми, фінтех-рішення та трансформація традиційних моделей фінансування.

48. Методичні підходи до оцінки економічної ефективності цифровізації фінансового управління організаціями.

49. Концепція сталого фінансування та її місце в системі стратегічного менеджменту організації.

50. Принципи ESG та особливості їх інтеграції у фінансові стратегії організацій.

51. Зелене та соціальне фінансування: сутність, інструменти й механізми залучення фінансових ресурсів.

52. Фінансове забезпечення екологічних і соціально відповідальних інвестиційних проєктів.

53. Методичні підходи до оцінки економічної, соціальної та екологічної результативності фінансових рішень.

54. Ризики, обмеження та перспективи розвитку сталого фінансування організацій в Україні.

55. Економічна сутність ефективності фінансового забезпечення організацій та основні підходи до її оцінювання.

56. Система показників і критеріїв оцінювання результативності фінансового забезпечення діяльності організацій.

57. Інтегральні та багатокритеріальні моделі оцінювання ефективності систем фінансового забезпечення.

58. Моделювання управлінських рішень щодо вдосконалення фінансового забезпечення організацій.

59. Методологічні проблеми оцінювання ефективності фінансового забезпечення в умовах невизначеності, цифровізації та структурних змін.

60. Перспективні напрями наукових досліджень і розвитку систем фінансового забезпечення організацій в умовах сучасних економічних трансформацій.

11. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в межах навчальної дисципліни

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в межах навчальної дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій» передбачає можливість врахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, а також самостійного вибору окремих напрямів поглибленого вивчення дисципліни відповідно до професійних та освітніх інтересів здобувача.

Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані під час проходження онлайн-курсів, тренінгів, вебінарів, семінарів, сертифікаційних

програм та інших освітніх заходів, тематика яких пов’язана з формуванням, функціонуванням та розвитком систем фінансового забезпечення організацій.

Здобувач може підтвердити набуті результати навчання сертифікатом про проходження відповідного курсу, результатами тестування, виконаними практичними завданнями, аналітичними матеріалами, портфоліо або іншими документами, що підтверджують сформовані компетентності.

Для встановлення відповідності результатів неформальної та/або інформальної освіти результатам навчання за дисципліною викладач може проводити співбесіду, тестування, перевірку виконаних завдань, презентацію результатів самостійної роботи або інший вид контрольного заходу.

За результатами визнання здобувачеві можуть бути зараховані окремі теми, практичні або індивідуальні завдання, самостійна робота чи інші види навчальної діяльності з відповідним урахуванням результатів у системі поточного оцінювання.

Індивідуальна освітня траєкторія також реалізується через можливість вибору здобувачем теми індивідуального завдання, об’єкта аналізу, конкретної організації, фінансового інструменту, управлінської стратегії чи напряму дослідження відповідно до його професійних інтересів.

12. Критерії оцінювання для дисципліни «Фінансове забезпечення діяльності організацій» (залік)

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях, виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні індивідуальних завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення роботи.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	4 участі	20	10 балів	10 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	10 тестів	50	25 балів	25 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			100 балів	50 балів	50 балів

При вивчені дисципліни «**Фінансове забезпечення діяльності організацій**» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв’язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;
- виступ з доповіддю на секційному засіданні науково-практичної конференції, публікацію статей, тез за тематикою дисципліни, участь у наукових гуртках, участь в грантових проєктах за напрямом дисципліни;

Участь в лекційних дискусіях, поточне опитування, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ,

процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;

- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищий бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 100 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 50 балів, за другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти протягом семестру складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Участь в лекційних дискусіях	Поточне опитування («перевернутий клас»)	Доповіді-презентації на практичних заняттях	Тестування	Підготовка індивідуальних завдань (…)	Разом
	Максимальна кількість балів за один вид робіт					
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення діяльності організацій	5	5	5	5	5	10
Тема 2. Формування та функціонування системи фінансового забезпечення організацій						10
Тема 3. Стратегічне управління фінансовим забезпеченням розвитку організацій						10
Тема 4. Джерела, форми та інструменти фінансування діяльності організацій						10
Тема 5. Управління фінансовими потоками, ліквідністю та фінансовою рівновагою організацій						10
Тема 6. Фінансове забезпечення інвестиційної та інноваційної діяльності організацій						10
Тема 7. Фінансові ризики та забезпечення фінансової стійкості організацій						10
Тема 8. Цифрова трансформація фінансового забезпечення діяльності організацій						10
Тема 9. Фінансове забезпечення сталого розвитку та соціальної відповідальності організацій						10
Тема 10. Оцінка ефективності фінансового забезпечення та перспективи розвитку фінансового менеджменту організацій						10
Усього з дисципліни	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**100**

Оцінювання видів робіт

Вид роботи	Максимальний бал за одну роботу	Кількість робіт та зміст оцінювання
Участь в лекційних дискусіях	5	4 участі × 5 балів = 20 балів. Оцінюються теоретична обізнаність, активність, критичність мислення, аргументованість власної позиції, змістовність висновків.
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 опитування × 5 балів = 10 балів. Оцінюється самостійність підготовки, повнота та глибина засвоєння матеріалу, системність знань, здатність пояснювати й застосовувати теоретичні положення.
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді × 5 балів = 10 балів. Оцінюється повнота розкриття теми, наукова обґрунтованість, якість аналізу джерел, логічність викладу, самостійність висновків, якість презентації та захисту.
Тестування	5	10 тестових завдань × 5 балів = 50 балів. Оцінюється правильність відповідей, засвоєння теоретичних положень, розуміння фінансово-економічних закономірностей, здатність застосовувати методи аналізу та розрахунків.
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 завдання × 5 балів = 10 балів. Оцінюється актуальність проблеми, методологічна обґрунтованість, глибина дослідження, коректність аналізу, самостійність результатів, практична значущість рекомендацій, академічна доброчесність.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	Незараховано	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	4 участі	20	10 балів	10 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	10 тестів	50	25 балів	25 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			100 балів	50 балів	50 балів

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	Незараховано	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бутенко Н.В., Кощук А.Г. Цифрова трансформація підприємницької діяльності в розрізі реалізації концепції «Індустрія 4.0». *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 7-12. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2018-4_0-pages-7_12.pdf
2. Власюк С. А., Тиховський М. І., Лебідь І. Ю., Заярна В. О. Державна фінансова підтримка аграрного сектору України в умовах воєнного стану. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Вип. 104, ч. 2. С. 223–232. URL: https://journal.udau.edu.ua/assets/files/104.2/22.pdf
3. Гарасимлюк М., Волошин М. Таксономія Європейського Союзу: як «зелене» фінансування та критерії ESG впливають на залучення інвестицій. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 81. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-15
4. Гнєздовський О., Домашенко С., Морозов Д. Вплив цифрового фінансового простору на економічний розвиток: аналіз потенціалу та перспективи для України. *Економіка та суспільство*. 2024. №65. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-117
5. Дмитришин Л., Поклітор Л. Ефективність зелених інвестицій: вплив на економічне зростання та продуктивність. *Економіка та суспільство*. 2026. Вип. 86. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-93
6. Поліщук Є. А., Гернего Ю. О., Горбов В. В., Алексін Г. О., Василишен Ю. В. Фінансові рішення для задоволення потреб переміщеного бізнесу. *Фінанси України*. 2024. № 11. URL: https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a8181b7e-b456-4870-8b1d-d30895572898/content
7. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/stratehiya-staloho-rozvytku-ukrayiny-do-2030-roku
8. Стретович О. Інтеграція фінансових інструментів «зеленого» кредитування та облігацій у модель екологізації підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 79. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-60
9. Тульчинська С. О., Погребняк А. Ю. Фінансовий менеджмент : конспект лекцій : *навч. посіб*. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 130 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/74332
10. Фадєєва І.Г., Сибірцев В.В., Момот О.М. Роль стратегічного фінансового управління у забезпеченні конкурентоспроможності фінансових установ. *Інформаційно-аналітичний журнал «Економіка. Фінанси. Право»*. №11. 2023. С.126-129 (категорія «Б») http://efp.in.ua/uk/journal-article/1207
11. Фролов А. Сучасна архітектура категорій і понять в парадигмі фінансування сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 73. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-3
12. Хомич Л. Комплаєнс-ризики проєктів розвитку підприємницьких структур: види, мотиваційне підґрунтя і можливості мінімізації. *Економіка та*

суспільство. 2024. Вип. 65. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-47

13. Al-Zoubi, W.K. Economic Development in the Digital Economy: A Bibliometric Review. *Economies.* 2024. *12*. 53. URL: https://doi.org/10.3390/economies12030053

14. Dahlquist J., Knight R. Principles of Finance. Houston : *OpenStax, Rice University*, 2022. URL: https://openstax.org/details/books/principles-finance

15. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris : OECD Publishing, 2023. DOI: https://www.oecd.org/en/publications/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_ed750b30-en.html

16. Shcherbak V., Dorokhov O., Dorokhova L., Vzhytynska K., Yatsenko V., Yermolenko O. Financial Risk Management and Resilience of Small Enterprises Amid the Wartime Crisis. *Journal of Risk and Financial Management*. 2026. Vol. 19, No. 1. Article 37. URL: https://doi.org/10.3390/jrfm19010037

17. World Bank. World Development Report 2022: Finance for an Equitable Recovery. Washington, DC : World Bank, 2022. URL: https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/408661644986413472

18. Zatonatskiy D. Institutional support for the formation of digital infrastructure in the conditions of European integration processes: a case for Ukraine. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 71-89. URL: https://finukr.org.ua/docs/FU_23_02_071_uk.pdf

Додаткові:

1. Герасименко О. Вдосконалення механізму створення спільних цінностей держави, бізнесу та суспільства. *Фінансовий простір*. 2023. №4(52). С. 37-45. URL: https://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/941

2. Гражевська Н.І., Чигиринський А.М. Цифрова трансформація економіки в умовах посилення глобальних ризиків і загроз. *Економіка та держава*. 2021. № 8. С. 53-57. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2021/11.pdf

3. Кабенгеле Г., Сибірцев В., Подплєтній В. Інтеграція цифрових обліково-аналітичних систем у механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Наука і техніка сьогодні. Серія «Економіка»*. №2 (56). 2026. С. 424-434. URL: https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-2(56)-424-434

4. Кравченко М. О., Копішинська К. О. Управління ризиками. Рекомендації до виконання розрахункової роботи : *навч. посіб*. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 48 с. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/17e43da7-ffbd-402e-9611-0603d9f02ab4/content

5. Ковальчук Т. М., Вергун А. І. Аналіз впливу війни на фінансовий стан українських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 81. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-159

6. Маргасова В., Покотилова О., Ружицький Ю., & Шаповалова В. (2024). Особливості фінансування цілей сталого розвитку у сучасних умовах. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, *330*(3), С. 128-133. URL: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-330-19

7. Рощина Н., Шевчук О., Кустарьова К. Дослідження міжнародного фінансового ринку в умовах діджиталізації: нові можливості. *Економічний вісник*

Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2021. №18. С. 44-50. URL: https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/231459/230433

8. Савицька О. М., Григорова З. В. Фінанси підприємства: рекомендації до розрахункової роботи : *навч. посіб*. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 82 с. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/09907081-4f63-46dc-a6e9-3ce741759da3/content

9. Сибірцев В.В., Кабенгеле Г.Т., Романишин В.О. Особливості застосування облікових інформаційних систем у корпоративному обліку та фінансовому управлінні. *Економіка. Фінанси. Право*. №9. 2024. С.21-26 (категорія «Б») http://efp.in.ua/uk/journal-item/369

10. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплєтній В. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку. *Академічні візії.* 2023. Вип. 24. (категорія «Б») https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/670

11. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплєтній В. В. Особливості використання цифрових технологій на фінансовому ринку. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 39. С.25-29. URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/957

12. Юркевич О. М., Науменко В. В. Фінансове забезпечення підприємств малого та середнього бізнесу в Україні. Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами : *зб. матеріалів V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф*. (Київ, 17 листопада 2021 р.). Київ : КНЕУ, 2021. С. 110–114. URL: https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ed2ab08c-24bc-4754-a297-18415d54d779/content

13. Kotsiurba O.Y., Sybirtsev V.V., Melnyk T.A. Financial self-sufficiency of territorial communities and provision mechanisms in conditions of decentralization. *Economic management: theory and practice*. Chumachenko readings. 2023. С. 82-94. URL: https://www.chumachenko-readings.org

14. Heorhiy Rohov, Sergiy Prykhodko, Oleh Kolodiziev, Volodymyr Sybirtsev and Ihor Krupka. Factors of national environmental performance in sustainability management aspect. *Problems and Perspectives in Management*. 2021. 19(3), 70-84. URL: https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/problems-and-perspectives-in-management/issue-386/factors-of-national-environmental-performance-in-sustainability-management-aspect

Законодавчі та нормативні документи:

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text

2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. *Верховна Рада України*. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
4. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги. Закон України. *Відомості Верховної Ради України*, 2017, № 45. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text
5. Про електронну комерцію. Закон України. *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 45. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text
6. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text
7. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text
8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text
9. Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022 № 2524-IX. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text
10. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text
11. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. *Верховна Рада України.* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Верховна Рада України. *Офіційний сайт*. URL: https://www.rada.gov.ua/
2. Державна служба статистики України. *Офіційний сайт*. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
3. Кабінет Міністрів України. *Офіційний сайт.* URL: https://www.kmu.gov.ua/
4. Міністерство економіки України. *Офіційний сайт.* URL: https://www.me.gov.ua
5. Міністерство фінансів України. *Офіційний сайт.* URL: https://minfin.gov.ua/
6. Міністерство цифрової трансформації України. *Офіційний сайт*. URL: https://thedigital.gov.ua/